

دانشکده معماری و هنر

گروه آموزشی فرش

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد فرش

عنوان: بررسی ابعاد نظری و عملی زندگی احمد هُرمَنی (ارچنگ) طراح فرش اصفهان

استاد راهنما: جناب آقای حسن عزیزی

دانشجو: سلیمه کاظمینی

شهریور ۹۴

واژه های کلیدی: احمد ارچنگ، طراحی، نقشه فرش، قالی، اصفهان
چکیده:

احمد هُرمَنی معروف به ارچنگ، هنرمند اصفهانی در اردیبهشت ماه سال ۱۲۹۳ متولد و در اردیبهشت سال ۱۳۶۹ دار فانی را پس از انجام دادن خدمات فراوان به جامعه هنری، در همان شهر وداع گفت. وی در طی ۷۶ سال زندگی سراسر ارزشمند و هنری خود با اصالت دادن به نقش اسلیمی، انواع لچک و ترنج های مداخل، گل های شاه عباسی انتزاعی نامیرا، پرندگان بازیگوش آماده پرواز، ایجاد فضاهای مثبت و منفی یکسان در کلیه فضای موجود نقشه قالی، ایجاد رنگ آمیز جدید، تلفیق گلرنگ ها با طرح های کلاسیک دوره صفویه، به واسطه مایه گرفتن از تمام هنرهای باستانی ایران در زمان خود و حتی بعد از آن توانست، قالی اصفهان را با ارائه طرح های جدید در اندازه و ابعاد مختلف از رکود برهاند و به این واسطه جرقه ای بس تابنده باشد برای رونق مجدد هنری و اقتصادی بازار و اهالی فرش اصفهان و حتی دیگر مناطق ایران.

تکنیک های هنری و اجرای مرحله های متفاوت خلق یک نقشه فرش که تقریباً همزمان با دوره کاری ایشان و بر اثر همجواری اساتید و افراد متبحر در کنار ایشان بوجود آمده از نکته های مهمی می باشد که در این پروژه به آن اشاره شده، تا با توجه به اینکه بسیاری از این تکنیک های هنری امروزه در حال فراموشی می باشند به این وسیله ثبت و ضبط گردند.

این پژوهش با هدف بررسی ابعاد نظری و عملی احمد ارچنگ به واسطه ثبت زندگینامه و سبک قلم وی به منظور ماندگاری روش کار، نام و یادش انجام گرفت.

با این فرضیات که احمد ارچنگ در طراحی خود از نقوش کلاسیک عصر صفویه استفاده نموده و در شیوه طراحی خود صاحب سبک و قلم خاصی بوده است. مسلماً ثبت و ضبط شرح حال هنرمندان رشته های مختلف هنری به جهت شناخت و اصول و مبانی نظری و عملی آثار امری است ضروری و متأسفانه در گذشته این مهم عملی نشده است؛ این ثبت و ضبط باعث تربیت طراحان، نقاشان و در مجموع جامعه هنری آگاه و کارآمد در آینده ایران خواهد بود.

لذا به تحقیق پیش رو طی پژوهشی از نوع بنیادی و توسعه ای به روش میدانی پرداخته شد، و در نهایت به این نتیجه دست یافتیم که احمد ارچنگ در شیوه خود در طراحی نقشه فرش از تمامی هنر های باستانی و مخصوصاً ابنيه دوره صفویه مایه گرفته و صاحب سبک مخصوص به خود می باشد و به واسطه کشیدن طرح های متنوع و زیبا باعث پیدایش تحول بسیار عظیم مادی و معنوی در قالی معاصر اصفهان بلکه دیگر نقاط ایران شده است.